

Obsah

Předmluva k ruskému vydání	5
--------------------------------------	---

Část první

OBEČNÉ OTÁZKY PSYCHOLOGIE	7
-------------------------------------	---

1. kapitola

<i>Předmět, úkoly a metody psychologie</i>	9—26
--	------

1. Psychické jevy jako funkce mozku	9
2. Psychické jevy jako odraz skutečnosti	12
3. Reflexní podstata psychické činnosti	14
4. Úkoly psychologie	17
5. Metody psychologie	20

2. kapitola

<i>Vyšší nervová činnost</i>	27—58
--	-------

1. Reflexní mechanismy nervové činnosti	27
2. Vznik podmíněných reflexů	37
3. Útlum podmíněných reflexů a jeho druhy	42
4. Pohyb nervových procesů v kůře mozkových hemisfér	45
5. Systémovost práce kůry mozkových hemisfér	47
6. Fáze změny v činnosti kůry mozkových hemisfér	48
7. Rozdíly v činnosti hlavních oblastí mozkové kůry	50

3. kapitola

<i>Vývoj psychiky. Vědomí člověka</i>	59—73
---	-------

1. Jak se vyvíjela odrážecí činnost během vývoje živočichů	59
2. Vznik vědomí	62
3. Obecná charakteristika lidského vědomí	66
4. Specifická úloha vědomí v lidské činnosti	69
5. Vědomí a bezprostřední praktická zkušenost člověka	70

POZNÁVACÍ PROCESY	75
-----------------------------	----

4. kapitola

<i>Počítky</i>	77—116
1. Obecné pojetí počítků a analyzátorů	77
2. Klasifikace počítků	79
3. Čivost a její měření	80
4. Adaptace	82
5. Reflexní mechanismy počítků	84
6. Zrakové počítky	91
7. Sluchové počítky	98
8. Kožní počítky	104
9. Chutové počítky	107
10. Čichové počítky	108
11. Kinetické počítky (počítky pohybu a polohy tělesných orgánů)	110
12. Statické počítky (počítky rovnováhy)	111
13. Orgánové počítky (počítky hladu, žízně, pohlavní počítky a počítky spojené s dýcháním a krevním oběhem)	113
14. Vývoj počítků	115

5. kapitola

<i>Vnímání</i>	117—141
1. Obecná charakteristika vnímání	117
2. Celostnost vnímání	118
3. Významovost vnímání. Poznávání	120
4. Výběrovost vnímání	123
5. Druhy vnímání (zrakové, sluchové aj.). Úloha pohybu při různých druzích vnímání	127
6. Vnímání prostorových vlastností předmětů	127
7. Vnímání času	136
8. Vnímání pohybu	138
9. Pozorování a všímavost	139
10. Individuální rozdíly ve vnímání	141
11. Vývoj vnímání u dětí	142

6. kapitola

<i>Pozornost</i>	145—162
1. Obecná charakteristika pozornosti	145
2. Bezděčná pozornost	146
3. Záměrná pozornost	148
4. Vlastností pozornosti	151
5. Vývoj pozornosti u dětí a způsoby její výchovy	157

7. kapitola

<i>Paměť</i>	163—188
1. Obecná charakteristika paměti	163
2. Zapamatování	165
3. Znovupoznání a vybavování	175
4. Pamětní představy jako vybavené obrazy předmětů a jevů skutečnosti	178
5. Zapomínání	180
6. Individuální rozdíly v paměti	182
7. Vývoj paměti u dětí	183

8. kapitola

<i>Myšlení</i>	189—223
1. Obecná charakteristika myšlení	189
2. Myšlenkové operace	192
3. Pojmy, soudy a úsudky	196
4. Osvojování pojmů	199
5. Chápání	205
6. Řešení myšlenkových úloh	208
7. Vlastnosti myšlení	215
8. Vývoj myšlení u dětí	216

9. kapitola

<i>Řeč</i>	224—247
1. Obecně o jazyku a řeči	224
2. Vnímání a chápání řeči	225
3. Mechanismus mluvení	231
4. Osvojování jazyka	234
5. Působení řeči	237
6. Řeč mluvená a psaná. Vnitřní řeč	237
7. Vývoj řeči	243

10. kapitola

<i>Obrazotvornost</i>	248—265
1. Obecná charakteristika obrazotvornosti	248
2. Obrazotvornost v tvůrčí práci	251
3. Obrazotvornost v různých druzích tvůrčí činnosti	254
4. Snění jako zvláštní druh obrazotvornosti	261
5. Vývoj obrazotvornosti u dětí	263

Část třetí

POTŘEBY A CITY 267

11. kapitola

Potřeby a motivy činnosti 269—278

1. Obecné pojetí potřeb 269
2. Společenská podstata lidských potřeb 271
3. Potřeby a motivy činnosti 272
4. Druhy motivů 274
5. Zájmy 276
6. Stupně ve vývoji motivů učení u žáků 278

12. kapitola

Emoce a city 279—298

1. Obecné pojetí emocí a citů 279
2. Charakteristika emocí a citů 281
3. Fyziologické základy emocí a citů 283
4. Nálady, afekty a vášně 286
5. Vyšší (morální, estetické a intelektuální) city 287
6. City a osobnost 290
7. Vývoj emocí a citů u dětí 292

Část čtvrtá

VOLNÍ JEDNÁNÍ A DOVEDNOSTI 299

13. kapitola

Volní jednání 301—314

1. Materialistické pojetí vůle 301
2. Charakteristika volního jednání 305
3. Překonávání obtíží při volném jednání 309
4. Vývoj volního jednání u dětí 311

14. kapitola

Dovednosti 315—333

1. Obecné pojetí dovedností. Návyky 315
2. Podmínky úspěšného osvojování činnosti 321
3. Průběh cvičení (křivky nácviku) 327
4. Vzájemné působení dovedností 330
5. Vývoj dovedností u dětí 331

Část pátá

PSYCHICKÉ VLASTNOSTI OSOBNOSTI 335

15. kapitola

Schopnosti 337—347

1. Obecné pojetí schopností 337
2. Společenskohistorická podmíněnost schopností 338
3. Schopnosti a vlohy 339
4. Schopnosti, vědomosti a dovednosti 339
5. Schopnosti a sklony 341
6. Individuální typologické rozdíly ve schopnostech 342
7. Vývoj a výchova schopností 344

16. kapitola

Typy vyšší nervové soustavy a temperament 348—356

1. Obecné pojetí temperamentu 348
2. Typy vyšší nervové činnosti zvířat 349
3. Typy vyšší nervové činnosti a temperament člověka 352

17. kapitola

Charakter 357—377

1. Obecné pojetí charakteru 357
2. Obecné pojetí charakterových rysů člověka 360
3. Charakterové rysy vyjadřující vztah ke společnosti a k jiným lidem 361
4. Charakterové rysy vyjadřující poměr k práci 362
5. Charakterové rysy vyjadřující vztah k vlastní osobnosti 363
6. Volní rysy charakteru 364
7. Utváření dětského charakteru a jeho výchova 369

Část šestá

DUŠEVNÍ VÝVOJ DÍTĚTE 379

18. kapitola

Obecná charakteristika duševního vývoje dítěte 381—388

1. Vývoj nervové soustavy a vyšší nervové činnosti dítěte 381
2. Obecně o zvláštích duševního vývoje dítěte 384
3. Periodizace duševního vývoje 387

19. kapitola

Duševní vývoj dítěte od narození po vstup do školy 389—402

1. První rok života dítěte 389
2. Období raného dětství (od 1 roku do 3 let) 392
3. Předškolní věk (od 3 do 7 let) 394

20. kapitola

Duševní vývoj dětí školního věku 403

1. Mladší školní věk 403
2. Střední školní věk 412
3. Starší školní věk 422

Jmenný rejstřík 431

Věcný rejstřík 434